

Fedestuerne 1874 i Kjøbenhavn og Aarhus.

Af Dyrlæge P. Jessen, Lærer ved Landbostolen ved Lyngby.

Det Exempel, som Kjøbenhavns Amts Landbosforening ifjor gav med Hensyn til Afholdelsen af Udstillinger af Fedestvæg, er, som bekjendt, iaar bleven efterfulgt af to lignende Udstillinger, som have omfattet hele Landet, nemlig et Fedestue for Østifterne, afholdt i Kjøbenhavn den 12te, 13de og 14de Maj samt et for Byland, afholdt i Aarhus den 26de og 27de Maj. Og skjøndt begge Foretagender vare nye her i Landet, saa blev Udfaldet dog et saadant, at det saavel vidner om, at Kvægets Fedning i høj Grad har tiltrukket sig Landmændenes Opmærksomhed og Interesse i de forskjellige Egne af Landet, som det lover, at Afholdelsen af slige Stuer for Fremtiden er sikret ogsaa herhjemme.

Da saadanne Stuer ligesom give et Billede saavel af det Standpunkt, denne Side af vort Kvæghold indtager, som af den Dygtighed, der her sættes ind fra Landmandens Side, kunde det maaste være paa sin Plads at forsøge paa at gjen= give, om end kun enkelte Træk, af den Karakter, som Fedestuerne have havt iaar. Desuden have de vedkommende Komiteer anvendt en særdeles Omhu ved at indsamle en stor Mængde Oplysninger angaaende Enkelthederne ved Fedningen

af de udstillede Dyr. Men det omfangsrige Stof, som der- ved er bragt tilveje, har i Virkeligheden ikke saa stor Betyd- ning for den, der besøger Skuet, som det seer ud til; thi Op- givelserne ere saa uensartede — hvad de jo efter deres Natur nødvendigvis maa være —, at den Besøgende paa selve Ud- stillingsdagen ikke kan danne sig nogen Oversigt derover eller gjøre Sammenligninger, ja endog kun med megen Besvær kan foretage saadanne, naar han hjemme i No gennemgaaer Ka- talogen. Dette Stof kræver derfor en Bearbejdning, og en saadan vil jeg tillige forsøge at gjøre i det følgende. Dog paatræn- ger der sig her strax en Bemærkning. Det er letforstaaeligt, at Meddelelserne nu i Førstningen maa lide af flere Mangler, saa at det Udbytte, man venter sig af det indsamlede Mate- riale, ikke nu strax staaer i ligefrem Forhold til Materialets Omfang. Mange Opgivelser ere saaledes meget ubestemte og usikre, og særlig mangler der Angivelser af Dyrenes Vægt. I den kjøbenhavnske Katalog finder man saaledes ikke Vægtan- givelser for et eneste Dyr, og man maatte derfor saameget mere paaskjønne, at Komiteen lod alle Dyrene veje ved Ud- stillingen. Af Udstillerne i Aarhus have dog ikke saa meddelt Vægten, som deres Dyr havde ved Fedningens Begyndelse, og enkelte tillige et Par Vejninger senere hen i Fedetiden. Men man sølte sig derfor ogsaa noget skuffet ved, at man ikke fik at vide, hvad Dyrene vejede nu, da Fedningen var afsluttet.

Til Østifternes Fedeskue i Kjøbenhavn var der af 59 Udstillere ialt indmældt 117 Dyr, hvoraf der mødte 101. Der var indmældt Dyr fra alle Amter i Østifterne, og Udstil- lerne og Dyrene fordele sig saaledes paa de forskjellige Amter:

Fra Kjøbenhavns Amt 28 Udstillere med 65 Dyr,

" Frederiksborg	" 10	" "	16	"
" Svendborg	" 3	" "	9	"
" Sorø	" 6	" "	8	"
" Maribo	" 1	" "	6	"
" Odense	" 5	" "	6	"

Fra Holbæks Amt 4 Udstillere med 4 Dyr

„ Præstø „ 2 „ „ 2 „

„ Bornholm „ 1 „ „ 1 „

Rjøbenhavns Amt har altsaa afgivet over Halvdelen af de indmeldte Dyr, og, ret betegnende, vare ogsaa alle de „endnu malende“ Køer paa en nær og 17 af de gølge Køer samt alle Kalvene fra dette Amt. Herfra var der tillige udstillet 15 Tyre, 9 Stude og 5 Kvier.

De udstillede Dyr repræsenterede et forholdsvis stort Antal Racer og Krydsninger, hvilket vil sees af følgende Skema, der tillige angiver, hvorledes Racerne fordelte sig i hver af de Klasser, som Dyrene vare ordnede i:

	Engler:	Korthorn:	Svenst:	Slesvig og holstent:	Andre Kort- hornblan- dinger:	Sjællandst og „dantf.“	Fynst:	Syddt:
Stude	4	2	7	1	1	2	—	4
Tyre og Bøller . .	10	6	2	3	1	5	—	1
Malkende Køer . .	—	—	1	4	2	—	7	—
Gølge do.	4	5	5	2	4	2	3	1
Kvier	1	1	—	—	4	1	1	—
Kalve	2	—	1	—	—	2	—	—
Talt:	21	14	16	10	12	12	11	6

De fire som „Engler“ opførte Stude ere Blandinger af Engler- og Sveizer-Race, hvilken sidste formentlig dog kun er underordnet. Af de 11 fynste Dyr ere de 10 fødte i Rjøbenhavns Omegn og 1 i Frederiksborg Amt. Anglerracen indtager altsaa en betydelig Plads ved Siden af de andre Racer, især naar der tages Hensyn til, at en stor Del af de som „sjællandst“ og „fynst“ opførte Racer sandsynligvis ere Anglerblandinger eller dog idetmindste staa Anglerkvæg nær. Dog maa vel Korthornsblandingerne siges at være de talrigste, da meget af det svenske og største Delen af det slesvigste Kvæg er Korthornsblanding. I Almindelighed taget er det altsaa dels rene Engler og rent Korthorn og dels Blandinger af

disse to Hovedracer eller dog Dyr, der nærme sig den ene eller anden af dem, der have konkurreret med hinanden. Det fortjener derfor at udhæves, at af Tyre og Bøller tog en Angler- og en sjællandsk Tyr 2den og 3die Præmie, medens 1ste og 4de Præmie gaves til en Korthorns og en nordflesvigsk Tyr. I fjerde Klasse, gølge Køer, var der kun udstillet forholdsvis saa fra egentlige Mejeribesætninger, og kjøndt flere havde opnaaet en ret anseelig Vægt og Fedme, saa var Korthornet dog saa overlegent, at det tog alle Præmierne. Her var denne Race ogsaa særlig smukt repræsenteret. Navnlig udmærkede sig et Par Køer, tilhørende Forpagter S. Lange, Margrethesminde ved Svendborg, men tillagte og opdrættede paa Alnarp. Den ene af disse var 3½ Aar gammel og tilkjendtes 1ste Præmie, medens den anden, 7 Aar gammel, blev erkjendt for præmieværdig af Hensyn til, at der i samme Klasse ikke kunde uddeles to Præmier for Dyr tilhørende een Udstiller. Disse to Køer vare stærkt kjødlagte og fortrinlig fedede. Den 7-aarige Ko havde en nok saa god Forkrop som den 4-aarige, men en forholdsvis større Bom, og dens Kjød var af en lidt løfere Bestaffenhed. De vejede henholdsvis 1254 og 1342 Pd. og vare fedede i lidt over 7 Maaneder, men de havde ikke malket i Fedetiden.

Blandt de „endnu malkende“ Køer faldt 1ste Præmie paa en holstensk Ko, 7 Aar gammel, tilhørende Gaardejer S. Nielsen, Herløv, Kjøbenhavn. Den udmærkede sig især ved god Dyhde og Brede af Bagkrop og Laar og var godt kjødlagt paa Kryds, Lænd og Ryg. Den vejede 1355 Pd. 2den og 3die Præmie gaves i denne Klasse til 2 fynske Køer (Katalog Nr. 60 og 72), 6 à 8 Aar gamle, tilhørende henholdsvis Gaardejer Andersen, Badgaarden, Kjøbenhavn, og Forpagter Vestergaard, Petersdal, Amager. Nr. 60 var under Mellemstørrelse med en godt udviklet Bagkrop og god Dyhde af Laarene, og Ribbenene vare ret godt kjødlagte. Forkroppen var mindre god, Manken ikke bred. Nr. 72 var af Mellemstørrelse med en godt udviklet Forkrop, men særlig

var den godt fædlagt paa Kryds, Lænd og Rng. Kjødets fulgte dog ikke med ned paa Ribbenene. Nr. 60 vejede 903 Pund og Nr. 72 vejede 1060 Pund. Begge disse Køer havde malket hele Aaret rundt og givet henholdsvis 2900 og 2800 Potter Mælk. Fedningen begyndte for begge i Begyndelsen af Oktober, og Fedetiden kan altsaa sættes til 207 Dage. Nr. 60 fik følgende Foder: indtil 1ste Marts daglig: 2 Pd. Vikkestraa, 1 Skp. Køer og Mælk for 14 Sk.; fra 1ste Marts til 11te Maj daglig: 3 Pd. Vikkestraa, 4 Pd. forskellige Slags Oliefage, 1 Pd. Maltspirer, altsaa 7 Pd. Kraftfoder samt 1 Skp. Køer, 6 Pd. Hø og Mælk for 14 Sk. Køen har altsaa ialt fortæret 486 Pd. Vikkestraa (à 3 Sk.), 288 Pd. Oliefage (à 4 Sk.), ca. 26 Tdr. Køer (à 48 Sk.), 72 Pd. Maltrod (à 3 Sk.), hvilket tilligemed Mælken ialt beløber sig til 72 Rd. 60 Sk.; dertil 432 Pd. Hø (à 1 Sk.), saa at Fedefoderet ialt har kostet 77 Rd. 18 Sk.

Nr. 72 har fortæret følgende:

i Oktober Maaned daglig: $1\frac{1}{2}$ Pd. Einkage, $2\frac{1}{2}$ Pd. Klid og 10 Pd. Hø samt Halm og Køblade; i November og December Maaneder daglig: $1\frac{1}{2}$ Pd. Einkage, $1\frac{1}{2}$ Pd. Palmefage, 1 Pd. Vikkestraa, 1 Pd. Maltspirer og $2\frac{1}{2}$ Pd. Hvedekliid, altsaa $7\frac{1}{2}$ Pd. Kraftfoder samt Mælk for samme Pengebeløb som Klid, $2\frac{1}{2}$ Skp. Køer og omtrent 10 Pd. Hø; fra 1ste Januar til 11te Maj gaves samme Foder som sidstnævnte men med Tillæg af $\frac{1}{2}$ Pd. Bygstraa i Januar og Februar, og et yderligere Tillæg af 1 Pd. Ørtestraa fra 1ste Marts til Slutningen af Fedetiden. Kraftfoderet steg altsaa til 9 Pd. daglig. Køen har altsaa fortæret 309 Pd. Einkage, 287 Pd. Palmefage (à $3\frac{1}{2}$ Sk.), 516 Pd. Klid (à 3 Sk.), Mælk for samme Pengebeløb som Klid, 192 Pd. Vikkestraa, 192 Pd. Maltspirer, 65 Pd. Byg (à $3\frac{1}{2}$ Sk.), 72 Pd. Ørter (à $3\frac{1}{2}$ Sk.) og ca. 72 Tdr. Køer, hvilket tilsammen udgjør 108 Rd. 22 Sk. Tillige er der efter Katalogen opfodret ca. 10 Pd. Hø daglig i 207 Dage, hvilket maasse dog er noget for

højt anslaaet. Men regnes dette med, er Udgiften ialt 129 Rd. 76 Sk. —

Iblandt Kvierne fandtes flere velbyggede og godt fedede Dyr. 1ste Præmie faldt paa en Blanding af en Korthorns Tyr og en jydsk Ko, der tilhørte Etatsraad Tesdorpf, Frisensfeld, Nykjøbing p. F. og var tillagt og opdrættet der. Den var $3\frac{1}{2}$ Aar gammel og vejede 1262 Pd. 2den Præmie tildeles en Korthornskvie, tillagt og opdrættet paa Alnarp og som tilhørte Forpagter Lange, Margrethesminde, Svendborg. Den var $3\frac{1}{2}$ Aar gammel og vejede 1260 Pd. Maalene paa disse to Kvier vare følgende:

	1ste Præmie-Kvien.	2den Præmie-Kvien.
Brystomfang (maalt bag Skuld.)	6 Fod 9 Tom.	6 Fod 9 Tom.
Brystomfang (m. mell. Forbenene.)	7 " $\frac{1}{2}$ "	6 " 11 "
Brystets Dybde (fra Manke til Albue)	2 " 1 "	2 " 3 "
Veneses Højde (fra Albue til Kode)	1 " $11\frac{1}{2}$ "	2 " - "
Kroppens Længde (fra Bouspids til Sædeben)	5 " - "	4 " $9\frac{1}{2}$ "
Krydsjets Længde	1 " 7 "	1 " 8 "
Brede mell. Hoftehj.	1 " 10 "	1 " 9 "
Brede over Sædebenet	1 " 1 "	1 " - "

Paa Etatsraad Tesdorpf's Kvie begyndte Fedningen den 1ste November, og Fedetiden var altsaa 192 Dage. Foderet var følgende:

til 1ste Januar: 3 Pd. Vinkage, $1\frac{1}{2}$ Pd. Urteskraa, $1\frac{1}{2}$ Pd. Dngsfraa, 3 Skp. Rutabage og 6 Pd. Kloverhø;
 til 1ste Februar: 4 Pd. Vinkage, $1\frac{1}{2}$ Pd. Urteskraa, $1\frac{1}{2}$ Pd. Dngsfraa, $3\frac{1}{2}$ Skp. Roer og 6 Pd. Kloverhø;
 til 13de Marts: 5 Pd. Vinkage, 2 Pd. Urteskraa, 2 Pd. Dngsfraa, $3\frac{1}{2}$ Skp. Roer og 6 Pd. Kloverhø;

til 11te Maj: 5 Pd. Vinkage, 7 Pd. Skraa og 2 Stp. Koer. Kvien havde altsaa fortæret 827 Pd. Vinkage (à 4 Sk.) og 881 Pd. Skraa (à 3½ Sk.), tilsammen Kraftfoder for 64 Rd. 27 Sk.; desuden ca. 70 Ld. Koer (à 40 Sk.) og ca. 800 Pd. Kløverhø (à 1 Sk.), hvorved hele Fedefoderet beløber sig til 101 Rd. 78 Sk.

Paa Forpagter Langes Kvie begyndte Fødningen den 1ste Oktober. Indtil 1ste December var Foderet Koer, Halm og Hø; fra 1ste December til 20de Januar: 3 Pd. Bønnemel, Koer o. s. v.; fra 20de Jan. til 1ste Marts: 3 Pd. Bønnemel, 3 Pd. Vinkage, Koer o. s. v. og fra 1ste Marts til 11te Maj 3 Pd. Bønnemel, 7 à 8 Pd. Vinkage, Koer o. s. v. Kvien har altsaa fortæret, 498 Pd. Bønnemel og ca. 687 Pd. Vinkage, hvilket til en gennemsnitlig Pris af 4 Sk. pr. Pd. beløber sig til 49 Rd. 32 Sk., foruden Koer, Hø og Halm. —

Medens der blandt Koer, Tyre og Kvier vare mange særdeles gode Dyr baade med Hensyn til Bygning og Fødning, vare Studene derimod gennemgaaende middelmaadige. Der var herimellem ingen egentlig bundfede Dyr, og om der ogsaa var enkelte velbyggede iblandt, saa var der paa den anden Side ikke saa, der i denne Henseende vare meget mangelfulde. De tre Præmier faldt henholdsvis paa en 4-aarig Stud af blandt Angler- og Sweizer-Race, Vægt 1450 Pd., en jydsk 5-aarig, der vejede 1317 Pd., og en flensvigsk Stud, 18½ Maa-neder gammel, Vægt 1109 Pd.

Som ovenfor antydet var Udstillingen stærkt præget af Forholdene i Kjøbenhavns Omegn, især naar man tog Hensyn til Afdelingerne for Stude og Koer, og kun de enkelte fortrinlige Korthornsdyr fra andre Egne af Landet brød noget med dette Præg. Udstillingen og især Afdelingen for Koer gav Indtryk af, at Kvægfedningen i Kjøbenhavns Omegn staaer paa et meget højt Trin. Men paa den anden Side mærkedes ogsaa de Vanskeligheder, som følge med den særegne Driftsmaade. Der hører nemlig en særegen Dygtighed og Held til hvert Aar paany

at besætte sin Stald med tjenlige Dyr, og Omflytningen til ny og oftest abnorme Forhold, som Kvæget maa underkaste sig, maa nødvendigvis ogsaa ytre sin Indflydelse. Og det syntes, som om disse Vanskeligheder havde været lettere at overvinde for det fynske og vestflesvigste Kvæg samt de bedre Korthorns-blandinger end for det „svenste“ Kvægs Vedkommende. Førstnævnte Racer opnaaede ikke faa Præmier, medens det sidste Kvæg, der endog udgjorde Tredieparten af de udstillede Stude, kun naaede et Par af de lavere Præmier og var i det Hele taget temmelig middelmaadigt, særlig hvad Bygningen angik. —

Til Fedeskuet i Aarhus var der af 68 Udstillere indmældt ialt 233 Dyr, hvoraf kun 15—20 udebleve. Af Stude var der ialt indmældt 120, af Kvier 55, Køer 27, Tyre og Bøller 26 og af Kalve 5. De indmælte Dyr kunne ifølge Katalogen henføres til følgende Racer:

	Bygt:	Korthorn:	Korth.-Flesvigst Blanding:	Korth.-bygt Blanding:	Stesvigst-bygt Bland:	Korth.-Bland:	Uævent Korth.-Bland:	Thyrstire, Dalnoch:	Kingl- og Kinglerland:
Stude	83	11	16	3	2	5	—	—	—
Kvier	5	5	30	2	—	12	—	—	1
Tyre og Bøller .	10	7	2	—	—	1	5	—	1
Køer	13	2	6	—	—	—	1	—	5
Kalve	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt: 116 25 54 5 2 18 6 7									

Det sees altsaa, at Halvdelen af de indmældte Dyr vare af bygt Race, medens det rene Korthorn kun udgjorde en temmelig lille Brøddel af hele Udstillingen, hvilken dog maa tillægges en lidt større Betydning, end Tallene ligesvem give, da omtrent Fjerdeparten deraf var Tyre og Bøller. Dog vare Korthornstyrene forholdsvis temmelig unge. Kun to vare 5 Aar gamle, en var 4½, en anden 3½, en tredje 3¼ og en fjerde 3 Aar gammel. To af Tyrene vare kjøbt i Sverrig, tre tilfagte i Sylland, een kjøbt i England og for een var Herkomsten

ikke angivet. Af Blandinger af Korthorn og jydsk var der kun 3 Stude og 2 Kvier, og af flesvigsk og jydsk Blanding kun 2 Stude. Derimod var det flesvigste Kvæg meget talrigt; heraf var der dog kun 2 Tyre og 6 Køer men 16 Stude og 30 Kvier; og desuden var der 12 Kvier af ubekjendt Korthorns-blanding, men hvoraf de fleste maatte antages at have samme Afstamning som de 30 flesvigste. I Katalogen kan man ikke se, hvormange af Kvierne der ere tillagte i Jylland og hvormange indkjøbte. Men Katalogens mangelfulde Oplysninger og det, at der kun fandtes et ringe Antal flesvigste Køer paa Udstillingen, lader dog formode, at de fleste Kvier ere indkjøbte i Slesvig, ligesom det ogsaa er bekjendt, at der hvert Aar gaaer en stor Del Kvæg fra Vestslesvig til Jylland.

Hvis man derfor tør antage, at Udstillingen gav et nogenlunde tro Billede af den samtidige Kvægbestand i Jylland — hvad man muligvis tør, naar man tager Hensyn til, at Korthornet og dets Blandinger sandsynligvis har været forholdsvis stærkere repræsenteret — i Tal — end den jydsk Race — saa kunne de ovenstaaende Tal ret godt oplyse, hvorlangt man endnu i det Hele er naaet med Indførelsen af Korthorn i Jylland. Den indfødte Race er herefter endnu ikke synderlig trængt ved Indførelsen af rent Korthorn eller ved Krydsningsavl mellem Korthorn og jydsk Køer, men Korthornet i Jylland indskrænker sig endnu for Størstedelen til vestslesvigsk Blandinger.

Kvæget var delt i to Afdelinger, hvorved Stude og Kvier af jydsk Race bleve bedømte for sig og ligesaa Stude og Kvier af blandet Race, medens alle Racen konkurrerede i Afdelingerne for Tyre og Køer samt Kalve.

Af Tyre og Vøller tog Korthornet de 5 af 8 Præmier. 3die Præmie gaves til en Blanding af Ayrshire og jydsk Race, 6te Pr. til en Vølle af „blandet“ Race og 8de Pr. til en jydsk Tyr. — Blandt Køerne faldt 3die, 4de, 8de og 9de Præmie paa jydsk Køer, medens 1ste Pr. gaves til en Blanding af en Anglertyr og en flesvigsk Kø, og de øv-

rige Præmier faldt paa Køer af forskjellige Racer. Korthornet var her kun middelmaadig repræsenteret, medens man af jydsk Køer fandt adskillige, som i Kjødætning og Fedme nok kunde taale at sammenlignes med, hvad der var opnaaet med fynske Køer ved Skuet i Kjøbenhavn. Første-Præmie-Koen tilhørte Lieutn. Eckhardt Drumgaard. Den var 7 Aar gammel og vejede omtrent en Maaned efter at Fedningen var begyndt 1120 Pfd. Det var en smukt udviklet Ko. Navnlig var Bagkroppen godt udviklet, især i Forhold til Brystet, der var mindre dybt. Laarene vare ret dybe, Krydset var godt kjødlagt og ligesaa Ryggen, og Manken var ret bred og flad, derimod fulgte Kjødet ikke ned paa Siderne; forøvrigt var den meget fed.

Af jydsk Kvier var der kun fremstillet fem, hvilke med en enkelt Undtagelse ikke vare godt stiftede til at stilles ved Siden af Kvierne i den anden Afdeling. Katalog Nr. 83, der tilhørte Propr. E. S. Holm, Stillinggaard, var dog et velbygget Dyr. Den havde en ret god Dybde og meget god Brede af Brystet og var velsluttet. Krydset var lige og langt, og Laarene vare ret tynde. Desuden var Hoved og Ben fine og Huden ret fin, blød og løs. Ryggen var godt kjødlagt, men Kjødet fulgte ikke ned paa Siderne. — Kvierne af blandet Race var maaske den bedste og smukkeste Afdeling paa Skuet. 1ste Præmie gaves i en Samling af tre $3\frac{1}{2}$ -aarige og to 4-aarige af ubekjendt Herkomst, tilhørende Kreaturhandler Meyer, Aalborg. De vare i Gjennemsnit meget veludviklede og meget fede Dyr. Af disse tilkjendtes Nr. 139 tillige John Swan & Sons Præmie (90 Rbd.) for den bedste Kvie af blandet Korthornsrace. Den havde en meget god Brede og Dybde af Kroppen, var meget stærkt kjødlagt paa Manke, Ryg og Lænd og havde dybe Laar. Der var imidlertid temmelig stor Forskiel mellem de enkelte Dyr i Samlingen baade med Hensyn til Bygning og Fedme, og en lignende Uensartethed var ogsaa stærkt fremtrædende i de fleste øvrige Samlinger. 2den Præmie faldt i en Samling af fem 4-aarige Kvier, blandet Korthorn og flesvigsk Race, tilhørende Møllejer J. C. Trolldahl, Graa

Mølle. 3die Præmie faldt i en Samling af to 4-aarige, tilhørende Forpagter Risom, Skaarupgaard. Den bedste af disse var mindre bred fortil, og havde mindre god Rjødsetning paa Lænd og Kryds, men Laarene vare af god Dyhde og Brede. 4de Præmie faldt i en Samling af to 3- a 4-aarige, der vare godt fedede, og hvoraf den bedste var ret dyb og bred bagtil og velssluttet, men Brystet var mindre godt udviklet. Den anden savnede Dyhde og Brede af Bagkroppen og var mindre velssluttet.

Blandt Stude af blandet Race var der et Par, $\frac{1}{4}$ jydsk og $\frac{3}{4}$ Korthornsblods, der særlig tiltrak sig Opmærksomheden ved deres Størrelse og Fedme. De tilhørte Propr. H. H. Petersen, Dalbygaard, Kolding. De vare henholdsvis $3\frac{1}{2}$ og $3\frac{3}{4}$ Aar gamle og vejede omkring ved 2000 Pd. pr. Stk. Den ene fik 1ste Præmie samt Stephan Lows & Sønns Præmie (90 Rd.) for den bedste Stud af blandet Race. — 2den Præmie faldt i en Samling af fem $3\frac{1}{2}$ -aarige Stude, Blanding af en Korthornstyr og Ballumerkær og opdrættede ved Ribe. De vare i Gjennemsnit meget godt fedede, især enkelte af dem, men ogsaa paa disse var der Forskjel. — 3die Præmie tildeltes Møllejer Troidahl, Graa Mølle, for 2 Stude af en Samling paa fire. Den ene af disse, en Blanding af Korthorn og jydsk Race, tilkjendtes Schlomer & Wulffs Præmie (til Vardi 200 Rd.) for den bedste Stud af disse to Racers Krydsning samt N. Josephsens Præmie for det bedst byggede Dyr paa Udstillingen. Den var 4 Aar og var et meget velbygget Dyr, var dyb og bred fortil, havde en bred om end noget lang Lænd og et godt Kryds- og Laarparti, Ben og Hoved vare noget grove. Den var godt fedet, men Siderne vare ikke stærkt belagte, og Slaget var ikke fyldt. De tre andre Stude fra samme Udstillere vare ligeledes 4-aarige men Blandinger af Korthorn og slesvigsk Race. Heraf var kun een noget mere fremtrædende ved god Dyhde af Laarene og god Rjødsetning paa Ryggen, men Brystet var mindre bredt om end ret dybt, den var tillige langsluttet og mindre stærkt fedet. — 4de Præ-

mie tilkjendtes Propr. J. E. & J. L. la Cour, Skjærso, for to 4-aarige Stude af blandet jydsk og slesvigsk Race af eget Tillæg. De vare meget fede, især den ene, der var velsluttet og havde et ret godt udviklet Forparti med et fast Bvoleje, men Krydsset var noget smalt og Stillingen bagtil kohaset. Den anden var ret dyb og bred af Bryst, men Lænden var noget lang, Krydsset uden større Brede og heldende, og Laarene mang- lede Fylde. Det var navnlig Fedmen, der gjorde at disse op- naaede Præmie. Af de øvrige Stude i denne Afdeling vare enkelte ganske vist nok saa godt byggede som Hjerdepræmiestuden, men der var dog heller ikke i denne Retning noget, der egent- lig fortjente at fremhæves. I denne Afdeling opnaaede det rene Korthorn altsaa ingen Præmie, men 5 Korthornsstude fik „hæderlig Dmtale.“

I Klassen for jydsk Race var der foruden en Afdeling for Kvier tillige Afdelinger for Samlinger af Stude og for enkelte Stude. Af disse frembød Samlingerne størst Inter- esse. 1ste Præmie — samt John Swan & Sons Præmie (180 Rbd.) for den bedste Stud (eller Kvie) af jydsk Race — tilkjendtes Propr. J. E. & J. L. la Cour, Skjærso, for 2 Stude af eget Tillæg, 4 Aar gamle. Den bedste af disse havde et meget smukt udviklet og navnlig dybt Bryst. Boven var fast og Manken af god Brede. Ryggen faldt ganske lidt, men Lænden var kort om end næppe bred nok. Krydsset var lige, af god Længde, men manglede lidt i Brede især bagtil, og ligeledes kunde Laarene have været baade noget dybere og fyl- digere. Hals, Hoved, Horn og Ben vare ret fine. Den an- den Stud var ligeledes dyb og bred fortil og med fast Bv, men Krydsset var derimod temmelig kort, lidt skarp og tillige noget affkydende; Dnyden af Laarene var ret god. Begge Stude vare meget fede, og især var førstnævnte meget godt fjødlagt paa Ryg og Lænd samt paa Siderne. — 2den Præmie tilkjendtes Propr. A. J. D. Buchwald, Randrup, Morsø, for to 4-aarige Stude af eget Tillæg. De vare meget godt fedede og fjødlagte. Den bedste havde et smukt udviklet Bryst, men

Bovlejet var løst og Manken tilrundet. Den var lidt langsluttet, men med lige Ryg. Krudset var lige og langt, men lidt skarpt, og Laarene havde god Dybde og Brede.

3die Præmie faldt i en Samling af 3 Stude, 5 Aar gamle, tilhørende Kjøbmand H. Broge, Aarhus. Af disse var Katalog Nr. 54 et i det Hele meget velbygget Dyr, med dyb, bred og velsluttet Krop og fast Bovleje; Laarene vare af god Dybde; Bugen var temmelig stor, og den faldt lidt i Ryggen; Hals, Hoved og Ben vare fine. Den var godt fyldt bag Boven, men ikke nok kjødlagt paa Ribbenene. Nr. 55 fra samme Udstiller var ret dyb og bred fortil, men Boven var lidt løs, Krudset mindre bredt, Laarene noget runde. Hos den tredie, var Forparten bedst udviklet, men den var dog noget højbenet.

I Afdelingen for enkelte Stude tilfaldt 1ste Præmie en fort Stud, tillagt i Vinteren 1870 paa Morsø og opdrættet der, den tilhørte Forpagter Meyer, Borglumkloster. Det var et godt bygget Dyr med meget god Dybde og ret god Brede af Brystet; Boven var fast, men Manken noget rund. Tillige var Lænden bred og Laarene af god Dybde, men Krudset var noget smalt om end ret langt og lige. Den var ret fin af Extremiteter, Huden var blød, ret løs og noget tyk. Ryg og Lænd var godt kjødsat, og Siderne vare ogsaa ret godt beslagte, men forøvrigt var den ikke stærkt fedet.

De Bygningstræk, hvorved de bedste af de jydse Stude udmærkede sig, vare gennemgaaende Lænd-, Bryst- og Forparti i det Hele, medens Bagkroppen oftest savnede noget i Dybde, Brede og Fylde. Dette sidste maatte endogsaa siges, om end i mindre Grad, at være Tilfældet hos Førstepræmiestuden. Det hører jo Racen til som saadan. Men ved Siden af, at der var virkelig fortrinlige Dyr tilstede, saa fandtes der ogsaa ikke faa, som stode temmelig langt tilbage baade med Hensyn til Kjødrigdom og Legemsudvikling. Dette var især Tilfældet med Størstedelen af de enkeltvis udstillede Stude, men ogsaa i Samlingerne var det almindeligt, at om der ogsaa var et

eller et Par gode Dyr i en Samling, som tilfredsstillede de Fordringer, man maatte stille, saa var der oftest tillige et eller et Par ved Siden af, som havde væsentlige Mangler. Medens der altsaa ikke var faa Stude af jydsk Race, som nok kunde taale en Sammenligning med adskillige af det blandede Kvæg, saa var der paa den anden Side en ikke ringe Del, som ikke talte til Fordel for Racen.

Men hvad særlig Vegemsudviklingen angaaer, saa staaer den hos Kjødkvæget i Almindelighed i et mere ligefrem Forhold til Dyrrets Ydeevne i det Hele end Tilfældet f. Ex. er hos Maltekvæget, idet nemlig den syldige Udvikling af Vegemet gaaer jævnsides med Dyrrets Udvikling som Kjøddyr. Og som Følge deraf saa navnlig Proportionerne i Stammen i Forbindelse med Finhedsgraden i Benbygningen en overvejende Betydning saavel ved Bedømmelsen af det enkelte Dyr for sig, som naar man af en større Samling vil danne sig et Skøn om det Standpunkt, som den vedkommende Race staaer paa. Men ved Betragtning af de netop med Hensyn til Bygning mindre godt udviklede Stude fik man desuagtet dog Indtryk af, at alle Manglerne ikke kunde skrives paa Racens Konto, men at en Del ogsaa maatte tilskrives den Pleje, som var bleven færdige de fremstillede Dyr til Del. Det var nemlig gennemgaaende de Bygningstræk, som særlig staa i Forhold til Ungstudens Pleje i andet Aar, som der var Brist paa. Den Betydning, som Ungstudens Pleje har, er derfor et Punkt, som jeg troer, Udstillingen i Aarhus kan give en Paamindelse om, og den Bægt, man vil tillægge denne Pleje, vil i Fremtiden blive af gennemgribende Betydning for Kvægavlen i Sylland, hvad enten denne nu vil blive baseret paa den indfødte Race eller paa Rorthorn.

Fodringsmaaderne.

Da Katalogerne ikke indeholde Bægtangivelser for de fremstillede Dyr, gaaer man glip af dette Middel til at danne sig et Skøn om Hensigtsmæssigheden af de anvendte Fodrings-

maader. En sikker og paalidelig Opgjørelse heraf er dog, selv om man kjendte Vagtsforandringen under Fedningen, en meget indviklet og vanskelig Sag, da der ved Kvægets Fedning som Fodring i det Hele taget er saa mange forskjellige Forhold og Omstændigheder, som have Indflydelse paa det endelige Resultat, og hvis Betydning tillige er meget forskjellig efter Tid og Sted. Men i nærværende Tilfælde, da Vejningerne mangle, bliver Opgjørelsen umulig. Naar vi alligevel nedenfor fremdrage en Del Fodringsmaader fra Katalogerne, saa kan Hensigten heller ikke være den, at dømme dem imellem. Men det forekommer os, at det saa omhyggelig samlede Materiale bør benyttes saa meget, som dets Betskaffenhed tillader. Det Følgende fremdrages ogsaa kun som enkeltvise Exempler paa Fodringsmaader, der ikke i egentlig Forstand kunne sammenlignes, men som formentlig dog med den fornødne Omfugt kunne tjene til Vejledning og Jævnføring, t. Ex. naar en Foderplan skal lægges. Væsentlig i samme Hensigt have vi ogsaa beregnet Omkostningerne ved hver af de nævnte Fodringsmaader. De valgte Exempler ere just ikke alle saadanne, som vi vilde anbefale til Efterligning. Tvertimod er det Modsatte Tilfældet ved enkelte af dem. Men ved Udvalget er der særlig taget Hensyn til Fuldstændigheden i Angivelserne, og kun de ere medtagne, som vise Foderforandringerne i Løbet af Fedetiden, samt vise, hvormed der i det Hele er fortrøret. Og paa Grundlag af disse to Fordringer findes der i det Følgende, samt i hvad der ovenfor er anført, det Væsentligste af hvad Katalogerne indeholde.

Her skal først anføres et Regnskab, som skyldes en velvillig Meddelelse af Hr. Proprietær Teisner, tidligere Ejer af Emdrupgaard ved Kjøbenhavn:

14 Stude, 1 Tyr og 1 Ko fortærede daglig fra 12te til 18de Februar: 36 Pd. Biffe- og Havrestraa og 32 Pd. Rinkage, fra 18de Februar til 22de Marts: 62 Pd. Straa og 48 Pd. Rinkage, og fra 22de Marts til 15de Maj: 93 Pd. Straa og 77 Pd. Rinkage, samt i de sidste 45 Dage tillige pr. Stk. daglig $1\frac{1}{4}$

Pd. Palmemel. Fra 15de November 1873 til 15de Maj 1874, i 180 Dage, har hvert Hoved daglig faaet 4 Skp. Runkelroer og 8 Pd. Hø. Regnskabet for disse Dyrstiller sig da faaledes:

Udgift:

5,963 Pd. Vinkage a 4 f . .	248 Rbd. 44 f	
7,315 — Skraa a $3\frac{1}{4}$ f . . .	247 — 62 „	
900 — Palmemel a 4 f . .	37 — 48 „	
1,440 Lpd. Hø a 16 f	240 — — „	
1,440 Tdr. Roer a 48 f . . .	720 — — „	
Indkjøb af 16 Stkr. Kreaturer		
a 128 Rbd. pr. Stk. . . .	2,048 — — „	
5 $\%$ Rente i $\frac{1}{2}$ Aar af 2048 Rbd.	51 — 23 „	
Kost og Løn til en Røgter,		
4 Rbd. 50 f pr. Hoved . . .	72 — 32 „	
		3,665 Rbd. 17 f

Indtægt:

14 Stude a 80 Lpd. a 16 Mk.		
og 2 f	3,010 Rbd. — f	
1 Ro, 70 Lpd. a 16 Mk. . .	196 — 64 „	
1 Tyr, 73 Lpd. a 14 Mk. . .	170 — 32 „	
		3,367 Rbd. — f

Altsaa Udlæg for Gjødning: 298 Rbd. 17 f

Gjødningen er altsaa betalt med 18 Rbd. 60 f pr. Stk. Til Sammenligning med det følgende har hvert Hoved fortæret i 180 Dage omtrent 372 Pd. Vinkage, 457 Pd. Skraa, 56 Pd. Palmemel, 90 Tdr. Roer og 1440 Pd. Hø, hvilket til ovennævnte Priser beløber sig til 93 Rbd. 33 St., og Gjødningen maa altsaa bære ca. 20 pCt. af Udgifterne til Fedefoderet.

Fedning af Dyr fra Skuet i Kjøbenhavn:

Katalog Nr. 1, 2 Stude, Anler- og Schweigerblanding, ca. 4 Aar, Vægt 1450 og 1349 Pd.; 1ste Præmie. Fedetid 212 Dage. Fra 15de Oktbr. til 30te Novbr: Fra 1ste til 31te Decbr.: 3 Pd. Vinkage, 1 Pd. Skraa, $\frac{1}{2}$ 3 Pd. Skraa, $\frac{1}{2}$ Skp. Kaaal- Skp. Kaaalrabe, 1 Skp. Kartofler. rabe, 1 Skp. Kartofler.

Fra 1ste Januar til 15de Maj*): 8 Pd. Skraa og 1 Skp. Kunkelroer. Hver Stud har fortæret: 1219 Pd. Skraa, 138 Pd. Linkage, 77 Skp. Kartofler, 39 Skp. Kaastrabe og 135 Skp. Kunkelroer, hvilket beløber sig til 69 Rd. 19 Sk.**)

Katalog Nr. 4, Stud, fiesviggt Race, 18½ Mdr. gammel, vejede 1103 Pd.; 3die Præmie. Fedetid 196 Dage.

Fra 1ste Novbr. til 15de Febr.: Fra 16de Febr. til 15de Maj: 8 Pd. Skraa (Rug, Byg, Havre 4 Pd. Rugstraa, lige Dele), 1½ Pd. Linkage og 4 Pd. Bygstraa, 4 Pd. Linkage, 1 Gint Hø. 1 Skp. Roer, 1 Gint Hø.

3 hele Fedetiden: 1212 Pd. Blandings- og Bygstraa, 356 Pd. Rugstraa, 516 Pd. Linkage, ca. 11 Tdr. Roer og 1568 Pd. Hø, hvilket ialt udgjør i Penge . . . 98 Rd. 32 Sk.

Nr. 5, jydsk Stud, 5 Aar gammel, vejede 1110 Pd., men var ikke fed. Fedetid omtr. 166 Dage, og Foderet har været daglig 7 Pd. Kornstraa og 1 Skp. Kartofler samt lidt Hø og Halm. Der er fortæret 1162 Pd. Skraa og 20¼ Tdr. Kartofler, altsaa for 67 Rd. „ Sk.

Nr. 13, jydsk Stud, 5 Aar; 2den Præmie. Fedetid 227 Dage.

Fra 1ste Oktbr. til 31te Jan.: Fra 1ste Febr. til 15de Maj: 3 Pd. Linkage, 3 Skp. Roer 5 Pd. Linkage, 1 Pd. Havre og 8 Pd. Hø. 2 Skp. Roer og 6 Pd. Hø.

Salt fortæret: 889 Pd. Linkage, 104 Pd. Havre, ca. 72 Tdr. Roer og 1608 Pd. Hø, hvilket udgjør. . . 87 Rd. 3 Sk.

Nr. 14, Stud, kjøbt i Sverrig, 4 Aar gammel, Vægt 1075 Pd.; Fedetid 190 Dage.

*) Fedningens Afslutning er helt igjennem sat til 15te Maj.

***) Priserne, hvortil Foderet er beregnet, ere følgende pr. Pd. Lin- og Kofostage 4 Sk., Palmefage 3½ Sk., Grutning 3¼ Sk., Havre 3 Sk., Rug 4 Sk., Klib 3 Sk.; pr. Skp. Kaastrabe 5 Sk., Kunkelroer 6 Sk., Gulserpadder 8 Sk., Kartofler 16 Sk.; Hø pr. Pd. 1 Sk.

Fra 6te Novbr. til 22de Decbr.: Fra 23de Decbr. til 6te Febr.
 2 Pbd. Blandingskfraa, 3½ Pbd. Skraa,
 2 Pbd. Vin- og 2 Pbd. Rapskage, 1½ Pbd. Vin- og 1½ Pbd.
 1 Pbd. Maltspirer, ¾ Skp. Mast, Rapskage.
 1½ Skp. Roer og 1 Givt Hø. 1 Pbd. Maltspirer, ¾ Skp.
 Mast, 2 Skp. Roer og 1
 Givt Hø.

Fra 7de Februar til 15de Maj gaves samme Foder som det sidste med Tillæg af ¼ Skp. Mast. — Der er ialt opfo-
 dret: 596 Pbd. Skraa, 616 Pbd. Oliekage, 190 Pbd. Maltspi-
 rer, 166 Skp. Mast, ca. 42 Ed. Roer og ca. 1670 Pbd. Hø,
 og Fedefoderet har kostet 105 Rd. 8 Sk.

Nr. 82, Ko af nordflesvigsk Race, 4 Aar gammel. —
 (Dette Regnskab skyldes en velvillig Meddelelse af Hr. Gods-
 ejer Holm, Verkenfelt pr. Kallundborg). — Koen indsattes til
 Fedning d. 28de Oktbr. 1873 og vurderedes da til 130 Rd.
 Den folgtes d. 28de April 1874 for 203 Rd., saa at Vær-
 diforsøgelsen under Fedningen altsaa var 70 Rd. Den 28de
 Oktbr. vejede Koen 1154 Pbd.

Dato vejst:	Vægt:	Eisvægt i 14 Dage:	Dagligt Foder til Dato.				
			Havre Pbd.:	Klid Pbd.:	Vinf. Pbd.:	Roer Pbd.:	Hø Pbd.:
11. Novbr.	1132	÷ 32	—	5	4	14	12
15. —	1138	6	—	"	"	"	"
9. Decbr.	1162	24	—	2	4	40	12
23. —	1164	2	—	"	"	"	"
6. Jan.	1194	30	—	"	"	"	"
20. —	1199	5	—	2	4,5	40	12
3. Febr.	1233	34	—	"	"	"	"
17. —	1255	22	4	—	4,5	10	8
3. Marts	1288	33	"	—	"	"	"
17. —	1300	12	4	—	4	—	8
31. —	1311	11	"	—	"	—	"
14. April	1334	23	4	6	—	—	8
28. —	1392	58	2	6	—	—	8

Koen har i 179 Dage forteret 308 Pbd. Grut à 3,3 Sk.
 448 Pbd. Klid à 2,5 Sk., 644 Pbd. Vinkage à 4 Sk., 3836
 Pbd. Roer à 0,2 Sk. og 1848 Pbd. Hø à 0,75 Sk., hvilket

udgjør 71 Rd. 48 Sk. Drages herfra Dyrets Værdiforøgelse 70 Rd., koster Gjødningen 1 Rd. 48 Sk. — Men forsøger man efter Hr. Teisners Regnskab at lægge Renter og Røgterløn til Udgifterne, beløbe disse sig til 79 Rd. 26 Sk., og der maa da lignedes 9 Rd. 26 Sk. eller ca. 12½ pCt. af Foderets Værdi paa Gjødningen. Dette gunstige Resultat skyldes dog alene et billigt Indkjøb af Klid samt en lavere ansat Pris for Hø og Koer.

Fødeming af Stude fra Skuet i Aarhus.

Katalog Nr. 10—12, jydste Stude, 4 Aar gamle (5te Præmie); samt Korthorns Stude. Fødetid 196 Dage.

Fra 1ste til 30te Novbr.:	Fra 1ste til 31te December:
3 Pd. Blandingskorn,	3 Pd. Blandingskorn, 1
1 Pd. Kokosfage og	Pd. Rug,
4 Skp. Turnips.	1 Pd. Vin- og 1 Pd. Ko-
	fostage og
	3 Sk. Turnips.

Fra 1ste Jan. til 15de Febr.:	Fra 15de Febr. til 15de Maj:
3 Pd. Blandingskorn,	2 Pd. Blandingskorn,
1 Pd. Rug,	2 Pd. Rug,
3 Pd. Vin- og 1 Pd. Kokosfage,	4 Pd. Vin- og 1 Pd. Kokosfage,
2½ Skp. Turnips.	2 Skp. Kaatræbe.

Hver Stud har fortæret: 496 Pd. Korn, 522 Pd. Vin- og 195 Pd. Kokosfage, 254 Pd. Rug og ca. 64 Tdr. Koer = 84 Rd. 58 Sk.

Nr. 13 — 15 jydste Stude, 4 Aar gamle, (4de Præmie), — tillige Stude af blandet Race (3 Præmie) samt Kvier af blandet Race (2den Præmie). Fødetid 227 Dage.

Fra 1ste Oktbr. til 31te Decbr.:	Fra 1ste Jan. til 15 Maj:
3 Pd. Vinkage,	samme Foder med Undta-
4 Pd. Havrestraa,	gelse af, at der istedetfor
4 Pd. Klid,	Koer gaves 2 Pd. Johan-
2 Pd. Rug,	nesbrød.
1½ Skp. Koer.	

Hver Stud har fortæret: 681 Pd. Vinkage, 908 Pd.

Havre, 908 Pbd. Klid, 454 Pbd. Rug, 208 Pbd. Johannesbrød og 23 Tdr. Koer, og Fedefoderet har kostet 130 Rd. 62 Sk.

Nr. 22—24, jydste Stude, 5½ Aar; tillige Stude (2den Præmie) og Kvier af blandet Race. Fedetid 227 Dage:

3 3 Maaneder:

3 5 (4½) Maaneder:

2 Skpr. Koer.

4 Pbd. Oliefage og 12

2 Pbd. Oliefage, og 8 Pbd. Skraa.

Pbd. Skraa.

Der er fortæret pr. Stk.: 2356 Pbd. Skraa, 724 Pbd. Oliefage og 43 Tdr. Koer, altsaa for . . . 110 Rd. 49 Sk.

Nr. 32—40, 4-aarige jydste Stude, de fem temmelig smaa og fine og ret velbyggede Dyr, de fire lidt grovere; de vare jævnt godt fjødgroede, ikke egentlig fede. Fedetiden 135 Dage. De første havde faaet daglig 2 Pbd. Linfage og 8 Pbd. Vng & Havreskraa, de sidste 2 Pbd. Linfage og 10 Pbd. Vng & Havreskraa. Foderet har henholdsvis kostet pr. Stk. 48 Rd. 30 Sk. og 56 Rd. 82 Sk.

Nr. 54—56, jydste 5-aarige Stude, (3die Præmie), samt Stude af blandet Race. Fedetid 196 Dage.

Fra 1ste—30te Novbr:

Fra 1ste Decbr. til 15de Jan.:

2 Pbd. Vng= og 2 Pbd. Havre=
skraa,

3 Pbd. Vng= og 3 Pbd. Havre=
skraa,

4 Skp. Gulerødder.

4 Skp. Gulerødder.

Fra 16de Jan. til 28de Febr.

Fra 1ste Marts til 15de Maj:

3½ Pbd. Vng= og 3½ Pbd. Hav=
reskraa.

3½ Pbd. Vng= og 3½ Pbd. Havre=
reskraa.

1 Pbd. Lin= og 1 Pbd. Pal=
mekage,

2½ Pbd. Lin= og 2½ Pbd. Ko=
køsfage,

2 Skp. Gulerødder.

Det sidste Foder blev fra April forhøjet med:

2 Pbd. Hvedeklid,

1 Pbd. Lin= og 1 Pbd. Kokøsfage.

Fedefodret var altsaa pr. Stk. 618 Pbd. Vng, 618 Pbd. Havre, 279 Pbd. Linfage, 235 Pbd. Kokøsfage, 44 Pbd. Palmefage, 90 Pbd. Klid og 49 Tdr. Gulerødder og beløb sig til 96 Rd. 70 Sk.

Nr. 77—78, jydſke Stude, 4 à 5 Aar gamle. Fedetid 212 Dage.

Fra 15de Oktbr. til 15de Jan:	Fra 16de Jan. til 15de Maj:
8 Pd. Rug= og 8 Pd. Byggrut,	12 Pd. Skraa (2 Dele Er-
1 Skp. Kartofler.	ter, 1 Del Havre),
	3 Pd. Vinkage,
	1 Skp. Roer, 2 Givter Kls-
	ver og 1 Givt Havre.

Der er ialt fortæret pr. Stk.: 2176 Pd. Skraa, 360 Pd. Vinkage, 92 Skp. Kartofler, 15 Tdr. Roer og antagelig 2400 Pd. Hø og Havre, Værdien heraf er 129 Rd. 56 St.

Nr. 108—109, Korthornsstude, $3\frac{3}{4}$ og $3\frac{1}{2}$ Aar gamle; 1ste Præmie. Fedetid 196 Dage.

Fra 1ste Novbr. til 31te Decbr.:	Fra 1ste Jan. til 15de Maj:
2 Pd. Vinkage,	12 Pd. Skraa (Byg, Havre
2 Skp. Roer,	og Erter),
16 Pd. Hø,	3 Pd. Vinkage,
1 Kjærv Havrerivning,	1 Skp. Roer samt Hø.

Hver Stud har fortæret: 1520 Pd. Skraa, 527 Pd. Vinkage, ca. 32 Tdr. Roer og ca. 2550 Pd. Hø og Havrerivning, hvilket beløber sig til 113 Rd. 29 St.

Nr. 164—165, Kvier af blandet Korthorns og ſleſvigſt Race, 3 Aar gamle. Fedetid 212 Dage.

Fra 16de til 31te Oktbr.:	Fra 1ste Novbr. til 3die Decbr.:
3 Pd. Vinkage,	3 Pd. Vinkage, $3\frac{1}{2}$ Pd. Klid,
3 Skp. Roer.	3 Skp. Roer.

Fra 4de til 31te Decbr.:	Fra 1ste til 31te Januar:
6 Pd. Vinkage,	$7\frac{1}{2}$ Pd. Vinkage, 2 Pd. Bygſkraa,
3 Skp. Roer.	$3\frac{1}{2}$ Skp. Roer.

Fra 1ste til 28de Febr.:	Fra 1ste til 13de Marts:
8 Pd. Vinkage, 3 Pd. Bygſkraa.	8 Pd. Vinkage, 3 Pd.
$3\frac{1}{2}$ Skp. Roer.	Bygſkraa,
	$3\frac{1}{2}$ Skp. Roer.

Fra 14de Marts til 15de Maj:
10 Pd. Vinkage, 6 Pd. Bygſkraa og 3 Skp. Roer.

Fedefoder ialt: 1510 Pd. Vinkage, 478 Pd. Bygstraa, 112 Pd. Klid og ca. 77 Tdr. Roer, Pengeverdi = 114 Rd. 52 St.

Der kan vel ikke af disse Tal udbrages almindelige Regler af større Værd, og selv om der kunde fremgaa et eller andet, vilde det dog være noget forhastet og usikkert, at opbygge større Ting paa et forholdsvis saa mangelfuldt Grundlag. Interessant er det dog at lægge Mærke til den betydelige Forskjel, der har været paa Fedningsomkostningerne, og et nærmere Gjennemsyn af Tallene viser ogsaa, at det er ikke smaa Summer, det i denne Henseende drejer sig om. Men det kunde dog maaske ikke være overflødigt at udhæve, at et Foder ikke nødvendig er fordelagtigt i samme Grad, som det er billigt. Et Exempel herpaa kan man med temmelig Sikkerhed finde i den anførte Fodring for Studen Nr. 5 fra Skuet i Kjøbenhavn. — Det vil tillige sees af de Exempler, ved hvilke der ikke er synderlig Forskjel paa den Fodermængde, som gives mod Slutningen eller i den sidste Halvdel af Fedetiden, at det navnlig er Størrelsen af det daglige Kraftfoder, hvormed Fedningen begynder, som især har indvirket paa Omkostningerne. Skjøndt dette ligger lige for Haanden, saa er det alligevel et Punkt, som kræver Opmærksomhed, netop fordi det saa ofte oversees, naar man begynder Fedningen, og ikke mindst paa Steder, hvor der i det Hele fodres stærkt. Som et mere iøjensaldende Exempel i denne Retning kan den anførte Fodring for Nr. 13—15 fra Skuet i Aarhus tjene. Et Begyndelsesfoder som dette, der løber op til ialt 13 Pd. Kraftfoder, kan kun de færreste Dyr tilgodegjøre, naar de sættes paa Fedestalden. Sammenlignes hermed Fodringen for Nr. 54—56 — ligeledes fra Aarhusskuet —, ved hvilken forøvrigt Slutningsfoderet maaske endog havde overstredet Grænserne for, hvad Dyrene kunde betale, saa sees den betydelige Forskjel i Udlæg for Foder, der endog udgjør over 16 Rd., naar man, for at Tiden kan blive ens, fra den første Fodring fradrager Udgiften i Oktober Maaned. Et stærkt Begyndelsesfoder kan vel i flere Tilfælde være formaalstjenligt, t. Ex. naar man har

med Dyr at gjøre, som ere i Stand til at tilgodegjøre det. Men paa den anden Side fordyrer det ogsaa Fedningen i den Grad, at denne sikkerlig for mange Dyrs Bedkommende bliver høist ufordelagtig.

Bed at se hen til den store Forskjel, som Fodringsexemplerne vise med Hensyn til Foderets Mængde, Fedetid og Fedningsomkostninger foranlediges man til at fremdrage de Hovedfaktorer, som altid ville være de bestemmende for Fedningsresultatet. Disse ere jo, foruden Affætningsforholdene, der er en Sag for sig, Dyrets Bekvemhed eller Individualitet, Foderet og Fedetiden. Seer man bort fra Dyrets Bekvemhed, saa er det igjen Foderet og Fedetiden, der særlig betinge Fedningsomkostningerne. Men disse to Faktorer kunne staa i et flersidigt Forhold til hinanden og foranledige derved den store Forskjel paa Fedningsmaaderne. I eet Tilfælde kan der t. Ex. fodres mindre stærkt, i et andet stærkere. Men naar man da i det første Tilfælde gjør Fedetiden længere, og i det andet forkorter den, saa kan man, naar alt andet er lige, i begge Tilfælde opnaa det samme Fedningsresultat med ligestore Omkostninger. Det er imidlertid endnu et aabent men ikke uvigtigt Spørgsmaal, indenfor hvilke Grænser man saaledes i Almindelighed paa den betegnede Maade kan forandre de to Faktorer, og dog alligevel opnaa det samme Endeprodukt. Ligesaa vigtigt er ogsaa det Spørgsmaal, om det er muligt ved en forceret Fedning at forkorte Fedetiden saa meget, at der, trods den større daglige Udgift til Foder, alligevel kan spares i Omkostninger. Og dertil slutter sig da nødvendigvis et tredie Spørgsmaal, nemlig, hvorledes den tredie Faktor, Individualiteten, stiller sig til disse forskjellige Fedningsmaader.

Af disse Spørgsmaal er det sidste i en Henseende det vigtigste, da man derved nødes til at tage tilbørligt Hensyn til Dyrets Bekvemhed for Fedning. Men Dyrets Bekvemhed eller Individualitet deler sig igjen i flere forskjellige Retninger, som Race og Alder, Bygning og Udvikling, der have Betydning dels hver for sig og dels efter deres forskjellige Kombi-

nation hos Dyret. Skjøndt det foreliggende Materiale ikke kan give noget Bidrag til Besvarelsen af disse i økonomist Henseende saa vigtige Spørgsmaal, saa fremdrage vi dem dog, dels som sagt fordi Materialet foranlediger det, og dels fordi de ere af en saadan Natur, at de fremtidige Fedestuer maa forventes at kunne give Bidrag til Klaringen af dem. Og vi maa tage det som et godt Barfæl, at selve Fedestuerne allerede have kunnet pege paa enkelte af de store økonomiske Spørgsmaal, der vedrøre denne Gren af vort Husdyrhold. Lige saa meget som man derfor maa være de Mænd takskyldige, som ikke have vejet tilbage for det betydelige Arbejde at samle Meddelelser om de fremstillede Dyr, lige saa meget maa man ogsaa ønske, at det Materiale, som Aar efter Aar indsamles, maa blive mere og mere righoldigt.
